

Co mnie, to i Tobie

Equal pay for equal work | Gleiche Arbeit, Gleicher Lohn | Gelijk werk, gelijk loon

FNV BOUW

Co mnie, to i Tobie

Czy otrzymują Państwo to do czego macie prawo? Pracując w Holandii ufają Państwo że pracodawca traktuje Was w odpowiedni sposób. Praktyka jednak uczy, że niestety nie zawsze tak jest. Dlatego też przekazujemy Państwu w tym folderze informacje dotyczące prawa pracy, warunków pracy jak również praktyczne informacje.

FNV Bouw, największy związek zawodowy w Holandii w branży budowlanej i w drzewnictwie, oferuje Państwu ten folder. Ponad sto lat nasz związek dba o interesy naszych członków. Związek FNV Bouw zawiera układy z pracodawcami w określonych sektorach dotyczące warunków pracy i płacy. Pomagamy również naszym członkom w wypadku konfliktu z pracodawcą. Dla zagranicznych pracowników prowadzimy akcję pod hasłem: „Równa praca, równa płaca”. Jej celem jest równorzędne wynagradzanie zarówno dla pracowników holenderskich jak i pracowników pochodzących z nowych państw członkowskich Unii Europejskiej. Związek FNV Bouw popiera wszelkie akcje dotyczące równych praw dla wszystkich – w końcu wszyscy jesteśmy kolegami.

System prawny w każdym kraju jest zawsze skomplikowany. Nie jesteśmy w stanie wytłumaczyć wszystkich szczegółów dotyczących prawa pracy w Holandii w jednym folderze. Ten folder proszę traktować jako przewodnik. Chcąc uzyskać więcej informacji najlepiej jest skorzystać z pomocy związku. Jeżeli Państwo do niego nie należą, warto się do niego zapisać żeby wyegzekwować swoje prawa.

Status samozatrudnionego

W celu ustalenia do czego Państwo mają prawo, należy najpierw ustalić Pański status: samozatrudniony, pracownik tymczasowy czy stały pracownik. Samozatrudniony nie może być jednocześnie pracownikiem. Żeby to określić należy wziąć pod uwagę następujące punkty:

- ▶ Czy Państwo sami decydują o wyborze danej pracy, czasie pracy i czy jest tutaj mowa o podporządkowaniu komuś innemu?
- ▶ Czy Państwo przekazują pracę trzeciej osobie czy sami muszą Państwo pracować?
- ▶ Czy otrzymują Państwo zapłatę za konkretne zlecenie czy jest mowa o regularnej wypłacie?

Ponadto trzeba również wziąć pod uwagę czy Państwo sami szukają zleceń, czy pracują Państwo wyłącznie na własne ryzyko, czy inwestują Państwo we własny zakład lub posiadają więcej niż jednego zleceniodawcę. Są to podstawowe kryteria brane pod uwagę w praktyce (nie na papierze!) przez Inspekcję Pracy w przypadku kontroli czy dana osoba jest samozatrudniona. Jeśli nie spełniają Państwo tych kryteriów, zostaną Państwo potraktowani jako pracownicy zatrudnieni na umowę o pracę.

Przepisy prawne i układ zbiorowy (CAO)

W Holandii jest prawnie ustalona minimalna płaca jak również warunki pracy. Jednak dla większości pracowników umowy zawarte między pracodawcą a związkami zawodowymi (układ zbiorowy - CAO) posiadają większą wartość. W większości wypadków warunki uzgodnione w CAO są korzystniejsze dla pracownika, niż minimum ustanowione przez prawo. CAO określa wysokość zarobków, czas pracy, płatne chorobowe, ilość dni wolnych od pracy, dodatek urlopowy, możliwość zwrotu kosztów dojazdu do pracy itp. Związek FNV Bouw zawiązał i odnawia co jakiś czas układy zbiorowe z 17 sektorami budowlanymi i sektorami drzewnictwa np. CAO-budownictwo, CAO-meblarstwo, CAO-malarze itp. Dla tymczasowych pracowników obowiązuje układ zbiorowy tzw. ABU-CAO. Dla pracowników zagranicznych i tymczasowych obowiązują również pewna ilość ustaleń zawartych w CAO dla budownictwa.

Umowa indywidualna o pracę jest kontraktem pomiędzy Państwem a Pańskim pracodawcą. Ustalenia nie muszą być zapisane na papierze. Także ustalenia ustne są wiążące, chociaż te są trudniejsze do wyegzekwowania. Zawsze prosić pracodawcę o pisemną umowę o pracę wraz z jego podpisem. Pracodawca jest zobowiązany do pisemnego określenia pełnionej przez Państwa funkcji, czasu pracy, wysokości zarobków i terminu wypłaty, daty rozpoczęcia pracy, urlopu oraz rodzaju obowiązującego układu zbiorowego. Pański pracodawca powinien podać informację, czy ma zastosowanie układ zbiorowy.

► **Uwaga:** zawsze pytać pod jakie CAO Państwo podlegają. W wypadku negatywnej odpowiedzi lub jeżeli Państwo mają podstawy ze są popełnione nieścisłości w umowie pracy, proszę nawiązać kontakt z FNV Bouw.

Poniżej przedstawiamy prawne zarządzenia dla pracowników, czasami odbiegają one od CAO.

Wynagrodzenie

- Jako pracownik stały albo pracownik tymczasowy mają Państwo prawo do holenderskiego wynagrodzenia minimalnego. Od 1 stycznia 2007 płaca minimalna wynosi € 60,04 dziennie (brutto), € 300,20 tygodniowo (brutto) lub € 1300,80 miesięcznie. Dwa razy do roku płace minimalne są dostosowywane. Około 30% zarobków brutto pobiera Urząd Skarbowy na składki i podatki, pozostała część jest wypłacona jako netto.
- Otrzymują Państwo wynagrodzenie za przepracowany czas, a nie za ilość wykonanych produktów (tzw. stawka akordowa). Płaca akordowa dopuszczalna jest tylko i wyłącznie w przypadku, jeśli ona jest wyższa od płacy minimalnej. CAO często zabrania wypłacania stawek akordowych.
- Pański pracodawca nie ma prawa do wstrzymania części zapłaty za wynajmowanie lokalu, lub kosztów podróży itp., chyba że Państwo wyrażą zgodę.
- Pracodawca zobowiązany jest do wypłaty wynagrodzenia pod koniec każdego tygodnia lub miesiąca lub czterech tygodni. Nie wolno mu wypłacać jedynie zaliczki z obietnicą rozliczenia po zakończeniu umowy o pracę.
- Co miesiąc, wraz z wynagrodzeniem, powinni Państwo otrzymywać odcinek poświadczający wypłatę, na którym musi być wyszczególniona pensja brutto oraz wypracowany dodatek urlopowy. Pracownik ma prawo otrzymać odcinek roczny.

► **Uwaga:** radzimy dokładnie kontrolować odcinek wypłaty.

Czas pracy

- Od konkretnej sytuacji zależy, która norma odnośnie czasu pracy i odpoczynku dokładnie dotyczy Państwa. Średnio pracują Państwo 8 godzin na dobę, 40 godzin w tygodniu. Mają Państwo prawo do przerw.
- Nadgodziny są płacone w zależności od adekwatnego CAO.
- Większość układów CAO określa również wysokość dodatków za pracę w godzinach wieczornych, i nocnych, w soboty, niedziele i święta, jak również pracę na zmiany.

► **Uwaga:** radzimy starannie liczyć liczbę przepracowanych godzin, dni i przepracowany czas.

Urlop, dodatek urlopowy i wolne dni

- Każdy pracownik w Holandii ma prawo do płatnego urlopu. Liczba dni urlopu, jakie przysługują po roku pracy wynosi czterokrotnie więcej niż ustalona liczba dni pracy w ciągu tygodnia (najczęściej jest to $4 \times 5 = 20$).
- W okresie urlopu otrzymują Państwo normalne wynagrodzenie. Dodatkowo mają Państwo prawo do minimalnego dodatku urlopowego który wynosi 8% obowiązujących dochodów (płaca podstawowa, dodatki, rekompensaty). Dodatek urlopowy powinien być płacony na Pański rachunek przez pracodawcę i wypłacany przynajmniej raz w roku (obciążany podatkiem).
- W umowie o pracę między pracodawcą a pracownikiem jak również w układzie zbiorowym jest ustalone czy dni świąteczne są wolne od pracy.

Choroba i zwolnienie

- W przypadku choroby pracodawca ma obowiązek wypłacania pensji pracownikowi. Wynosi ona przynajmniej 70% pensji. Niekiedy pierwsze dni choroby są niepłatne, dopiero potem naliczana jest pensja. Ustalenia w tym zakresie są zawarte w układzie zbiorowym.
- Nie mogą Państwo zostać zwolnieni bez podania przyczyn. Może dojść do zwolnienia: w okresie próbnym (który zresztą nigdy nie może być dłuższy niż dwa miesiące), po wygaśnięciu umowy czasowej, gdy dojdzie do nadużyć z Państwa strony np. oszustwo czy picie alkoholu w miejscu pracy. W pozostałych przypadkach pracodawca musi wykazać, że zwolnienie jest uzasadnione.
- Jeśli tracą Państwo prace nie z własnej winy i nie mają innej pracy, mogą Państwo ubiegać się o otrzymywanie zasiłku dla bezrobotnych. Warunkiem jest tutaj przepracowanie minimum pół roku. Wysokość oraz okres otrzymywania zasiłku zależy od stażu pracy. Zasiłek ma charakter czasowy.

BHP

- Każdy pracownik ma prawo do bezpiecznego i higienicznego miejsca pracy. Do obowiązków pracodawcy należy przekazanie instrukcji pracy swoim pracownikom. Praca musi być tak zorganizowana aby maksymalnie zminimalizować ryzyko wypadków i chorób.
- Jeżeli w układzie zbiorowym jest mowa o środkach zapewniających bezpieczeństwo, np. hełm, pracodawca jest zobowiązany je przestrzegać. W wypadku nieprzestrzegania reguł pracy Inspekcja Pracy może nałożyć karę pieniężną. Pracownicy są zobowiązani do przestrzegania bezpieczeństwa pracy.

► **Uwaga:** W zakresie bezpieczeństwa należy informować pracodawcę o problemach i porozumiewać się w kwestii rozwiązań. Jeśli nie mogą Państwo rozwiązać problemu w ten sposób, należy nawiązać kontakt z FNV Bouw. Nie należy pod żadnym pozorem wykonywać pracy jeżeli środki bezpieczeństwa nie są maksymalnie zagwarantowane.

Pozostałe informacje

Dokument tożsamości

W Holandii istnieje obowiązek okazywania dowodu tożsamości przez osoby powyżej 14 roku życia. Zawsze należy mieć przy sobie dowód tożsamości. Także w miejscu pracy ponieważ w wypadku braku dokumentu pod czas kontroli otrzymają Państwo karę pieniężną.

Zakwaterowanie

- Państwo mają te same prawa jakie posiadają mieszkańcy Holandii. Osoba wynajmująca mieszkanie nie może wyrzucić Państwa z zakwaterowania bez powodu.
- Związek FNV Bouw zauważył, że w razie konfliktu pracodawcy często wyrzucają Polaków z kwater. W takiej sytuacji mają Państwo prawo odmówić opuszczenia kwatery. Radzimy zadzwonić na policję i wyjaśnić, że potrzebują Państwo pomocy, gdyż grozi Wam natychmiastowe usunięcie z mieszkania. Prosimy powołać się na prawo wynajmu mieszkania. W międzyczasie mogą Państwo pozostać na kwaterze.
- Jedynie Państwo wraz z innymi mieszkańcami decydują kto może przebywać na terenie mieszkania. Jeśli pracodawca chciałby przeprowadzić kontrolę, jest to tylko możliwe za Państwa wyraźną zgodą.

Ubezpieczenie zdrowotne

- Jeśli mieszkają lub pracują Państwo w Holandii, muszą Państwo zawrzeć ubezpieczenia kosztów leczenia. Nie dotyczy to pracowników oddelegowanych. Premia miesięczna wynosi około € 80 - 98 miesięcznie w zależności od wybranej firmy ubezpieczeniowej.
- Na podstawie tego ubezpieczenia mogą Państwo, w razie choroby, korzystać z bezpłatnej pomocy lekarskiej i szpitala. Wybór lekarze należy do Państwa (znajdziesz go w książce telefonicznej). Jeżeli Państwo chcą korzystać z pomocy dentysty, należy się dodatkowo ubezpieczyć.

- Wybór firmy ubezpieczeniowej należy do Państwa. Proszę nie zapomnieć że w niektórych przypadkach obowiązuje własne ryzyko.
- Jeżeli Państwo zarabiają mniej niż € 26000 należy się Państwu dodatek zdrowotny. Jego wysokość zależy od dochodów a te należy ustalić w Holenderskim Urzędzie Skarbowym.
- Jeśli korzystają Państwo niewiele z opieki zdrowotnej, mają Państwo prawo pod koniec roku do zwrotu określonej sumy od firmy ubezpieczeniowej. Wizyty u lekarza domowego się przy tym nie liczą.

► **Uwaga:** Pracodawca nie może zmusić pracownika aby się ubezpieczył w danej firmie. Proszę uważać na tanie firmy ubezpieczeniowe. Jako członek FNV Bouw należy się Państwu zniżka ubezpieczeniowa w firmie Menzis.

Podatki

- Aby pracować w Holandii wymagane jest posiadanie tzw. numeru SOFI, w tym roku jego nazwa zostanie zmieniona na tzw. burgerservicenummer (numer usługowy obywatela), który wydaje bezpłatnie Urząd Skarbowy w regionie w którym Państwo pracują. Pracodawca nie może pobierać z tego tytułu żadnych opłat.
- W przypadku pracy w Holandii mają Państwo prawo do zwrotu uiszczanego podatku. W tym celu potrzebny jest formularz dostępny w Urzędzie Skarbowym. Należy posiadać roczne rozliczenie otrzymywanego wynagrodzenia, do wystawienia którego zobowiązany jest pracodawca.

► **Uwaga:** Związek FNV Bouw posiada specjalistów którzy dla swoich członków bezpłatnie wypełniają formularze.

Warto wiedzieć

- Jeżeli Państwo mieszkają więcej niż cztery miesiące w Holandii można zarejestrować swoje miejsce pobytu w prezydium, w dziale Burgerzaken. Potrzebny jest paszport.
- Niektóre banki wymagają takiej rejestracji żeby otworzyć swoje konto bankowe.
- Konto bankowe potrzebne jest żeby otrzymać dodatek zdrowotny, dodatek na dzieci i ewentualnie zwrot podatku.

Zostań członkiem!

Będąc członkiem naszego związku wzmocnią Państwo swoją pozycję zarówno indywidualnie jak i zbiorowo. Jako członek otrzymują Państwo zniżkę ubezpieczeniową, w wypadku konfliktu pracy mają Państwo prawo do pomocy prawnej. Nasi specjaliści pomagają w wypełnianiu formularzy do Urzędu Skarbowego jak również o zasiłek. Składka miesięczna wynosi € 13,90 ale nie może przekroczyć więcej niż 1% brutto miesięcznej pensji. Wypełniając załączony formularz zostaną Państwo członkiem naszego związku. Podpisany formularz proszę wysłać bez znaczka. Werbując nowego członka otrzymają Państwo €9 na swój rachunek. Jeśli mają Państwo pytania w związku z niniejszą broszurą, prosimy o kontakt z FNV Bouw.

Telefonicznie: 0900-36 82 689

(€ 0,10 za/min. po niemiecku i angielsku w dni robocze od 8.00 do 17.30),

06- 53 73 44 97 i 06- 51 23 69 72

(po polsku w poniedziałki od 20.00 do 22.00)

lub pocztą elektroniczną: kolega@fnvbouw.nl, lub

www.fnvbouw.nl / kolega

Wersja styczeń 2007

COLOFON

Dit is een uitgave van Stichting FNV Pers in opdracht van FNV Bouw, Postbus 520, 3440 AM Woerden.

T 0348 575 575 | F 0348 423 610 | I www.fnvbouw.nl

Fotografie © Chris Pennarts Vormgeving en Lithografie Studio FNV Bouw

Druk Hoonterijl Utrecht | februari 2007 (07047)

Aan de tekst van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

Deklaracja członkowska

Dane personalne

Nazwisko oraz inicjał(y) _____ m / k

Adres w Holandii _____

Kod pocztowy i miejscowość _____

Numer telefonu w Holandii _____

Adres e-mail _____

Data urodzenia _____ Narodowość _____

Dane pracodawcy

Nazwa pracodawcy _____ w _____

Branża zakładu _____

Zawód pracownika _____

Sposób płatania

(poniżej zakreślić)

- Wyrażam zgodę na potrącanie przez FNV Bouw z mojego konta aż do odwołania comiesięcznej składki członkowskiej.

Pański numer konta bankowego: _____

- Płacę czekiem (drożej €0,25 miesięcznie).

Data _____ Podpis _____

Zwerbowany przez

Nazwisko werbującego _____ m / k

Adres _____

Kod pocztowy i miejscowość _____

Numer członkowski _____

Nagrodę za zwerbowanie nowego członka:

- Otrzymaś €9 na swój rachunek _____ albo

- Bon na który możesz wybrać prezent z katalogu FNV Bouw.

- Jeżeli nie posiadasz katalogu FNV Bouw zakreśl kratkę.

3440 AM

Postzegel
hoeft niet

Ledencontact FNV Bouw
(t.b.v. project Kolega)
Antwoordnummer 13
3440 VB Woerden

